

Fundusze UE | Za mało inwestycji w ludzi

Łatwiej budować, niż szkolić bezrobotnych

Regiony dobrze wydają pieniądze na drogi i kanalizacje. Gorzej idzie im wykorzystanie środków na projekty, które pomocą mają bezrobotnym, uczniom, studentom czy osobom, które rezygnują z działalności rolniczej

W całym programie regionalnym samorządom udało się wydać już ponad 40 proc. puli dostępnej na lata 2004 – 2006. Ten wysoki wskaźnik to jednak przede wszystkim efekt inwestycji w infrastrukturę. Dużo gorzej samorzady radzą sobie z projektami miękkimi finansowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego – tam poziom wypłaconych środków sięga zaledwie 18 proc.

Jedną z przyczyn tej sytuacji jest łatwość realizacji projektów infrastrukturalnych i ich „widowiskość”, co miało szczególne znaczenie przed wyborami. Samorządowcy dbali bowiem o to, nie zabrakło wstęg do przecinania. Przy projektach miękkich efekty widać znacznie później. Trudnej też je przygotować i rozliczyć.

– Właśnie czekamy na informacje z województw, które wyjaśnić mają niższe, niż byśmy oczekiwali, płatności z Europejskiego Funduszu Społecznego w programie regionalnym. Choć z różnych źródeł wiemy, że jedną z przyczyn jest zbyt wolny napływ wniosków – wyjaśnia Anna Siejda, dyrektor Departamentu Wdrażania Programów Rozwoju Regionalnego w resorcie rozwoju regionalnego. Podkreśla, że ministerstwo przygotowało sporo proceduralnych uproszczeń, ale na ich efekty trzeba jeszcze poczekać.

Najmniej problemów z funduszem ma Opolskie – wydało już ponad jedną trzecią środków z EFS. – Jesteśmy jednym z tych regionów, które najbardziej dotknięte są emigracją zarobkową. Już dziś widzimy,

że barierą rozwoju nie jest brak infrastruktury, ale ludzi z odpowiednimi kwalifikacjami. Prosty przykład – firmy w naszym regionie nie mogą znaleźć spawaczy – wyjaśnia Józef Kotyś, wicemarszałek województwa opolskiego.

Na drugim końcu rankingu jest Mazowieckie. Tutaj faktycznie wydano zaledwie 12 proc. dostępnych środków. Odpowiedzialnością za słaby wynik przeliczają się dwa urzędy, odpowiadające za program – marszałkowski, który rozdziela pomoc, i wojewódzki, który odpowiada za wypłatę pieniędzy. – Przyczyna leży po stronie urzędu wojewódzkiego, który nie refunduje na czas wydatków – informuje nas biuro prasowe urzędu marszałkowskiego. – Nie możemy wypłacić pieniędzy, jeśli nie dostaniemy prawidłowo przygotowanych wniosków. A z tym urzędnicy z urzędu marszałkowskiego mają ogromne problemy – twierdzi Leszek Król, dyrektor wydziału zarządzania funduszami europejskimi w urzędzie wojewody mazowieckiego.

Prawdziwe wyzwanie jednak dopiero przed nami. W latach 2004 – 2006 samorządowcy musieli zagospodarować niecałe 440 mln euro. Przez kolejne siedem lat muszą znaleźć pomysły na wydanie prawie 5,5 mld euro. Pieniądze zostaną znaczone na stypendia czy szkolenia. Szkoły i uczelnie wyższe dostaną pieniądze na sfinansowanie nowych, atrakcyjnych dla przedsiębiorców kierunków studiów. Firmy będą mogły też zatrudniać stażystów, a do ich wynagrodzenia dopłaci Unia. Tego typu projekt przygotowują władze Opolszczyzny. „Opolskie – ja tutaj zostaję” ma z jednej strony nauczyć uczniów przedsiębiorczości, a z drugiej zachęcić przedsiębiorców do przyjmowania młodych ludzi na staże zawodowe. – Okazuje się bowiem, że innowacyjność nie jest lekarstwem na wszystkie problemy rynku pracy i samych przedsiębiorstw – uważa Kotyś.

– Urszula Zalewska

Samorzady stawiają na

Transport | Samorzady podzieliły unijne pieniądze przyznane im w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2007 – 2013. Z ok. 16 mld euro przyznanych w ramach RPO 16 województw przeznaczy ponad 4,2 mld euro na transport – podsumowała „Rz”

AGNIESZKA STEFAŃSKA

W lutym wszystkie programy regionalne mają trafić do Brukseli. Na ich podstawie samorzady będą mogły wydawać przyznane przez Unię dotacje na lata 2007 – 2013. To dla nich nowe doświadczenie, gdyż do tej pory nie korzystały z własnych programów, lecz z ogólnokrajowych. Tym razem część z unijnych środków trafi bezpośrednio do regionów.

Prace nad regionalnymi programami operacyjnymi, które mają służyć rozwojowi województw (m.in. tworzenie nowych miejsc pracy, stymulowanie przedsiębiorczości, ochrona zdrowia, wyrównywanie różnic w rozwoju regionów), zaczęły jeszcze poprzednie władze. Obecnie prawie wszystkie nowe samorzady zmieniają programy odziedziczone po poprzednikach, przesuując środki pomiędzy poszczególnymi działaniami. Danuta Hübner, komisarz UE ds. polityki regionalnej, wyjaśnia ostatnio, że od momentu przesłania wersji oficjalnej do Brukseli Komisja Europejska ma cztery miesiące na ocenę programów regionalnych. Zaznaczyła jednak, że dofinansowanie UE będą mogły uzyskać projekty realizowane już od początku 2007 r.

Stawiają na drogi

Około 2,2 mld euro z programów regionalnych samorzady chcą wydać na nowe drogi wojewódzkie i powiatowe, ponad 350 mln euro zostanie wydanych na potrzeby lotnictwa, zaś kolej otrzyma ok. pół miliarda euro, głównie na nowy tabor – podsumowała „Rz”. Kilkanaście milionów euro unijnych dotacji w skali Polski zostanie przeznaczonych na budowę sieci ścieżek rowerowych.

Wszystkie urzędy marszałkowskie, rozdzielając przyznane im pieniądze, w pierwszej kolejności uwzględniły inwestycje drogowe. Trafianie, w zależności od województwa, od ok. 20 do ponad 70 proc. funduszy unijnych przeznaczonych w RPO na transport. – Drogi to dla nas priorytet, zwłaszcza że przez władze centralne jesteśmy w

woj. zachodniopomorskie	
wartość RPO:	0,84 mld euro
transport:	250 mln euro
w tym kolej:	55 mln euro
w tym lotniska:	12 mln euro

woj. małopolskie	
wartość RPO:	1,47 mld euro
transport:	293,25 mln euro
w tym drogi:	220 mln euro
w tym kolej:	42 mln euro

woj. śląskie	
wartość RPO:	1,57 mld euro
transport:	320 mln euro
w tym drogi:	240 mln euro
w tym kolej:	30 mln euro

woj. pomorskie	
wartość RPO:	0,89 mld euro
transport:	230 mln euro

woj. opolskie	
wartość RPO:	0,43 mld euro
transport:	111 mln euro
w tym drogi:	93 mln euro
w tym lotniska:	8-10 mln euro

woj. świętokrzyskie	
wartość RPO:	0,73 mld euro
transport:	203,2 mln euro
w tym drogi:	108 mln euro
w tym lotniska:	50,7 mln euro
w tym kolej:	21,7 mln euro

woj. dolnośląskie	
wartość RPO:	1,21 mld euro
transport:	228,6 mln euro
w tym drogi:	150 mln euro
w tym kolej:	50 mln euro

woj. podkarpackie	
wartość RPO:	1,14 mld euro
transport:	294,5 mln euro

woj. lubuskie	
wartość RPO:	0,44 mld euro
transport:	114 mln euro

woj. warmińsko-mazurskie	
wartość RPO:	1,37 mld euro
transport:	352,4 mln euro
w tym drogi:	254 mln euro
w tym lotniska:	50,1 mln euro
w tym kolej:	6,4 mln euro

woj. mazowieckie	
wartość RPO:	1,83 mld euro
transport:	538 mln euro
w tym drogi:	250 mln euro
w tym lotniska:	42,5 mln euro
w tym kolej:	46,5 mln euro

woj. kujawsko-pomorskie	
wartość RPO:	0,95 mld euro
transport:	294,8 mln euro
w tym drogi:	96 mln euro
w tym lotniska:	40-50 mln euro

woj. wielkopolskie	
wartość RPO:	1,13 mld euro
transport:	407,8 mln euro
w tym drogi:	193,99 mln euro
w tym kolej:	97,62 mln euro
w tym lotniska:	8,4 mln euro

woj. łódzkie	
wartość RPO:	0,86 mld euro
transport:	190 mln euro
w tym drogi:	119,1 mln euro
w tym lotniska:	24,7 mln euro
w tym kolej:	28,5 mln euro

woj. podlaskie	
wartość RPO:	0,64 mld euro
transport:	146,3 mln euro
w tym drogi:	96,2 mln euro
w tym lotniska:	46,0 mln euro
w tym kolej:	10,0 mln euro

woj. lubelskie	
wartość RPO:	1,15 mld euro
transport:	283 mln euro
w tym drogi:	167,6 mln euro
w tym kolej:	34,68 mln euro
w tym lotniska:	57,8 mln euro

*cyfry zostały zaokrąglone do drugiego miejsca po przecinku

tym zakresie traktowani po macoszemu – tłumaczy Władysław Husejko, wicemarszałek województwa zachodniopomorskiego.

Pogoda dla lotnisk

Osiem województw zarezerwowało pieniądze na wsparcie dla portów lotniczych. Niektóre regiony chcą wesprzeć istniejące porty, inne chcą przeznaczyć dziesiątki miliardów euro na prace projektowe lub budowę nowych lotnisk, choć w wielu wypadkach nawet nie wiedzą, gdzie miałyby się one znaleźć.

Mazowiecki Urząd Marszałkowski chce podzielić 45 mln euro unijnych dotacji pomiędzy trzy porty. Modlin będzie mógł ubiegać się o 19 mln euro, Sochaczew o ok. 21 mln euro, a lotnisko w Radomiu, które ma zostać przekształcone w kolejny mazowiecki port regionalny, o 8 mln euro. Podlasie planuje wesprzeć lotniska w Krywałnach i w Suwałkach łączną kwotą 46 mln euro. Kujawsko-Pomorskie chce przeznaczyć 40 – 50 mln euro dla portu w Bydgoszczy, zaś Łódzkie – 24,7 mln euro na lotniska w Łodzi.

Władze województwa warmińsko-mazurskiego zarezerwowały na roz-

wój lotnictwa ponad 50,1 mln euro. Obecnie tylko lotnisko w Szymanach ma – zgodnie z rządowym programem rozwoju lotnisk – status lotniska regionalnego, więc to ono będzie się mogło ubiegać o tę kwotę. Włodarze Lubelszczyzny wygospodarowali 57,8 mln euro na transport lotniczy, choć nie wiedzą jeszcze, kto może to wsparcie uzyskać. Ponad 50 mln euro na potrzeby lotnictwa cywilnego zarezerwował zarząd województwa świętokrzyskiego, choć i tu sytuacja jest podobna. Do 10 mln euro na budowę lotniska regionalnego chce przeznaczyć województwo opolskie.

Na tabor i tory

Niebagatelne pieniądze samorzady chcą przeznaczyć na potrzeby kolei. Prawie 450 mln euro unijnego wsparcia zamierzają w ciągu najbliższych siedmiu lat przeznaczyć na zakup taboru, głównie szynobusów dla kolei regionalnych. Dodatkowych 100 mln euro zostanie zainwestowanych w tory. PKP Polskie Linie Kolejowe otrzymały z programu rządowego o ok. 3 mld euro mniej, niż się ubiegały. Chciały, żeby samorzady wpisały część planowanych remontów linii kolejowych do swo-

ich programów regionalny pomysłu podchodziły ni. Jednak pieniądze na remonty w programie województw: śląskiego, podlaskiego i zachodniopomorskiego. Samorząd województwa go chce wydać ok. 10 mln euro. Nie wszędzie jednak władze regionalne miały tak hojne. W Wielkopolsce i Lubelszczyźnie torów zarezerwowała 66 i 67 mln euro. Nie wszędzie jednak władze regionalne miały tak hojne. W Wielkopolsce i Lubelszczyźnie torów zarezerwowała 66 i 67 mln euro. Nie wszędzie jednak władze regionalne miały tak hojne.

Wielkopolska i Lubelszczyzna zarezerwowały 66 i 67 mln euro na zakup i modernizację torów – mówi kółka, dyrektor Departamentu Transportu i Rozwoju Regionalnego wiceministra Urzędu Marszałkowskiego. Urząd zarezerwował je 46 mln euro na zakup i modernizację torów – mówi kółka, dyrektor Departamentu Transportu i Rozwoju Regionalnego wiceministra Urzędu Marszałkowskiego. Urząd zarezerwował je 46 mln euro na zakup i modernizację torów – mówi kółka, dyrektor Departamentu Transportu i Rozwoju Regionalnego wiceministra Urzędu Marszałkowskiego.

Energetyka | Liberalizacja rynku Dostawcę prądu można wybrać

Za co płacimy, regulując rachunki za energię

Rachunek za energię elektryczną w proc.

Rachunek za gaz ziemny w proc.

22

23,6

7,1

18